

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105

Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

Nr. 55 (1944)

Piektdien, 1957. g. 10. maijā

13. gads

Izmantot visus zirgus pavasara sējas darbos

Mūsu rajona kolchoziem ir daudz zirgu. Bieži vien to ir 10 un vairāk uz 100 ha aramzemes, piemēram, lauksaimniecības artelos „Kopdarbība”, „Molotova vārdā” nosauktajā un citos. Taču zirgi kolchozu darbos ar pilnu slodzi netiek nodarbināti, bet galvenokārt tos izmanto kolchoznieku piemājas zemju apstrādāšanai un citām lauksaimniecības artela biedru vajadzībām. Tas nav pareizi un ražas novākšanas darbos, kā to rāda šā un iepriekšējo gadu pieredze, bet pat tādā darbu veikšana, kā lopbarības pievešana lopu fermām tiek veikta ar MTS tehnikas palīdzību. Šāda rīcība lauksaimniecības artelī „Kopdarbība” un citiem kolchoziem izmaksājusi vairākus simtus rubļu, taču zirgi, saņemdami lielāku barības devu kā govīm, kuras dod kolchozu ienākumu lielāko daļu, tajā pašā laikā atrodas bezdarbībā. Kur ir zirgu spēka neizmantošanas cēloņi? Viens no iemesliem, kāpēc kolchozos nepietiekami nodarbina zirgus, ir tas, ka kolchozi slikti apgādāti ar lauksaimniecības un zirgu pajūgu inventāru. Tas uzliek par pienākumu rajona patērētāju biedrību savienībai (valdes priekšsēdētājs b. Gulbinskis) veikt pasākumus, lai kolchozi zirgu izmantošanai vajadzīgos ierīkus varētu iegādāties veikalos. Arī rajona rūpkombinātam (direktors b. Strazds) vēlreiz jāpārskata iespējas, kā palielināt rajona kolchoziem tik ļoti vajadzīgo ratu, ragavu un citu darba rīku ražošanu savos uzņēmumos. Nopietnus pārmērīgus kolchozu revīzijas komisijas, kas zirgu pajūgu inventāru, ratu, ragavu un citu zirgu darbināmo rīku saglabāšanai un lietderīgā izmantošanai veltī mazu uzmanību. Nereti kolchozos nākas redzēt, ka bojāti rati, salauztas ragavas pamesti iet bojā, nodarot ievērojamus zaudējumus. Taču ne kolchozu valdes, ne brigadieru, ne revīzijas komisiju locekļu šādiem faktiem nevēlī vajadzīgo

uzmanību. Kolchozu valdēm kārtējās sēdēs jāizskata jautājums par šī inventāra saglabāšanu un jārada priekšnoteikumi, lai zirgu spēks tiktu izmantots ar pilnu slodzi. Zirgus izdevīgi izmantot visos lauksaimniecības darbos. Tas kolchoziem rada lielus līdzekļu ietaupījumus un nodrošina veicamo pasākumu savlaicīgu izpildi.

Daudzos rajona kolchozos, mērķtiecīgi izmantojot zirgus, tiek gūti labi panākumi. Piemēram, Mičurina vārdā nosauktā lauksaimniecības artela kolchoznieks Ansis Baltuzis ar zirgiem katru dienu noecē 8 un vairāk hektarus, kas ievērojami sekmē sējas darbus kolchozā. Ar pilnu slodzi zirgi tiek izmantoti arī citos lauku darbos lauksaimniecības artelos „Uzvara”, „Padomju Latvija” un citos. Tāpēc nav nekādu šaubu, ka šie kolchozi nenokavēs pavasara sēju izpildīt visizdevīgākajos termiņos.

Kolchozu valdēm nopietni jāpārdomā jautājums par kolchoznieku materiālo iekārtu izstrādi zirgu izmantošanā sabiedriskā saimniecībā. Tām jāpārskata izstrādes un darba apmaksas normas zirgu darbos, vadoties no katra kolchoza vietējiem apstākļiem. Te nedrīkst aizmirst arī kolchozu zirgkopjus un kalējus—par zirgu apkalšanu un nagu tīrīšanu.

Vairākos rajona kolchozos, kā „Venta”, Lisenko vārdā nosauktajā un citos sistematiski ar šo jautājumu nodarbojas kolchozu valdes, tāpēc visi pavasara lauku darbi norit sekmīgi.

Ir gadījumi, kad vairākos kolchozos jaunos zirgus nevar izmantot darbā tāpēc, ka tie nav iebraukti un apmācīti. Arī par šo jautājumu jāpārdomā, nosakot maksu kolchozniekiem par jauno zirgu apmācīšanu un iebraukšanu. Par zirgu pareizu un vispusīgu izmantošanu jārūpējas arī ciemu padomēm. Diemžēl, līdz šim nevienas ciema padomes pastāvīgās lauksaimniecības—lopkopības komisijas nav nodarbojušās ar šo svarīgo jautājumu, kas turpmāk noteikti jādara.

Kartupeļu stādīšana sokas

Pabeiguši graudaugu un cukurbietu sēju, lauksaimniecības artela „Komunisma ceļš” laudis uzsākuši kartupeļu stādīšanu. Šogad kolchozā ar kartupeļiem paredz apstādīt 100 hektarus, tāpēc kolchoznieki strādā enerģiski. Otrajā brigādē jau apstādīti ap 10 ha kartupeļu. Šeit ik dienas cītīgi strādā vāgētāji bb. Sa-

pals, Lindbergs, Alsups un daudzi citi brigades kolchoznieki. Arī trešajā un ceturtajā brigādē uzsākta kartupeļu stādīšana.

Bez tam kartupeļu stādīšanu savos piefermas laucīnos uzsākušas arī lopkopes bb. Zundovska, Brūdere un citas. Līdz šim ar kartupeļiem kolchozā apstādīti 20 hektari.

A. Lūks

Piefermas lauciņi 18 ha platībā

Lisenko vārdā nosauktajā lauksaimniecības artelī katra lopkope šogad apņēmusies ap 0,5 ha piefermas lauciņu. Pavisam piefermas lauciņu kolchozā aizņems 18 hektarus.

Paši lopkopji piefermas laucīnus krietni mēslojuši ar kūsmēsliem, lielākā daļa

augšnes jau sastrādāta. Jaunlopu kopēja Olga Raševica un citas piefermas laucīnos uzsākušas sēju.

Lielāku piefermas lauciņu platību apstādīs ar kāļiem. Stādiem iesēti 10 kg kāļu sēklu.

V. Zile

Cukurbietes iesētas

Kolchozā „Brīvais ceļš” gadu no gada lielākā platībā audzē cukurbietes. Šogad kolchoznieki paredzēja ar cukurbietēm apsēt 24 hektarus. Cukurbietu sējā izmantoja gan traktora, gan zirgu vilkmes sējmašīnas. Otrajā brigādē cukurbietes 8,5 ha platībā apsēja traktorists b. Ruļķis ar traktoru HTZ-7. Pirmajā un trešajā brigādē tās sēja kolchoznieki bb. K. Hildebrants, A.

Kandovska, I. Jankovskis un J. Tinte. 4. maijā cukurbietu sēju kolchozā pabeidza, 24 hektarus apsējot 6 dienās.

Kolchozā steidz sēt arī skābarībai un zaļbarībai paredzētās kultūras. Skābarībai apsēti jau vairāk nekā 10 ha ar kukuruzas, saulespuķu un auzu maisījumu.

A. Zieds

— PADOMJU DZIMTENĒ —

Audzē jaunas sugas aitas

Kazachijas PSR. Paolodaras apgabala Beskaragas sugas aitu audzēšanas padomju saimniecība pagājušajā gadā guva teicamus panākumus vīlnas ieguvē. Sevīši labus panākumus guvis vecākais aitu gans B. Karmanovs, kas no katras aitas caurmērā savā ganāmpulkā ieguva 14,5 kg vīlnas. Biedrs B. Karmanovs uzņemties saistības—šogad nocirpt caurmērā no katras aitas 15 kg vīlnas.

Attēlā: vecākais aitu gans B. Karmanovs (pa kreisi) un veterinārārsts P. Šviridovs pārbauda sugas auna veselību.

Mūsu zemes vīna dārzos

Mūsu zemes dienvidos ierīko jaunus vīna dārzus. Pēc aptuvenām ziņām, līdz 1. maijam kolchozos vien ierīkoti vīna dārzī apmēram 50 tūkstoš hektaru platībā, tai skaitā vairāk nekā 20 tūkstoš hektaru platībā Moldāvijā. Daudz vīnogulāju tēdētāji arī Ukrainas, Krievijas Federācijas dienvidos, Vidusāzijas un Aizkaukaza republikās, Ukrainas, Moldāvijas un citu

republiku kolchozi ievērojami paplašina vērtīgāko vīnogu šķirņu audzēšanu. Pašlaik mūsu zemes saimniecībās ir apmēram pusmiljons hektaru vīna dārzu, kur vīnogulāji jau nes vai sāk nest ogas. Stādījumi labi pārziemojuši, un šogad gaidāma bagāta raža.

Sestās piecgades laikā jaunus vīna dārzus mūsu zemē ierīkos 250 tūkstoš hektaru platībā.

Mašīna graudu kodināšanai un iekraušanai

Atjaunotā neskartajā zemēs padomju saimniecības „Uraļnīj” mehanizatori konstruējuši augstāzīgu mašīnu graudu kodināšanai, kas apstrādā 18—20 tonnas sēklas materiāla stunda. Šai mašīnai ir vēl viena priekšrocība—tā pati iekrauj graudus automašīnās. Hermetisko noslēgto indigo ķi-

mikaliju tvertne garantē apkalpojošā personāla drošību. Jaunā mehānisma izmēģināšana parādījusi, ka mašīna daudz ātrāk samazina darba patēriņu sēklas kodināšanai un nogādāšanai tirū. Mašīnu var izgatavot ikolienā MTS un padomju saimniecībā.

Reis loms

Kombināta „Oranženerij” (As-trachajas apgabals) zvejnieki darbā gūst labus panākumus. Viņi nodevuši virs 4 mēnešu plāna produkciju par piecāru miljoniem rubļu, vairāk nekā trīs reizes pārsnieguši uzdevumu melno ikru ražošanā, sagatavojuši virs plāna 200 centneru kausētu voblu.

Pieredzējušā zvejnieka A. Šandalova vadībā brigāde 5. maijā nozvejojusi 548 kg smagu belugu. Tās garums apmēram 4 metri. No tās iegūs 100 kg ikru vien. Lai belugu uzceltu uz plosta, celtnim palīgā nāca vēl 15 cilvēki. Tikpat liela beluga Kaspijas jūrā nozvejota pirms 6 gadiem. (TASS)

Pastiprināt politisko masu darbu sējas laikā

1957. gadam jābūt par jauna lauksaimnieciskās ražošanas kāpinājuma gadu.

Saceņšoties ar lgaunijas darbaļaudīm, mūsu kolchoznieki, mechanizatori un padomju saimniecību darbinieki ir uzņēmušies lielas saistības. Viņi ir nolēmuši palielināt lopkopības produkcijas ražošanu, izaudzēt caurmērā vismaz 10 centnerus labības no hektāra, 110 centnerus kartupeļu, 190 — cukurbiešu, 3 — linšķiedras, 150 — dārzeņu un 250 centnerus kukuruzas skābarībai. Tie ir atbildīgi un cildeni uzdevumi. Lai tos izpildītu, vajadzīga piepūle, organizētība, kā arī labāk jāizmanto iekšējās rezerves.

Sējas darbi vērsas plašumā. Kas gan nezina, kas sējas darbu sekmīga veikšana ir augstas ražas ķīla, sestās piecgades otrā gada uzdevumu izpildes drošs priekšnoteikums. Tāpēc lauku darbaļaudīm sējas laikā ir dārga katra diena un stunda, lai īsā laikā un teicami veiktu šos darbus.

Šā uzdevuma sekmīgā atrisināšanā liela nozīme ir iedarbīgam politiskajam masu darbam kolchoznieku, MTS un padomju saimniecību strādnieku vidū. Pagājušo gadu pieredze rāda, ka tur, kur partijas organizācijas prasmīgi bija saskaņojušas saimniecisko darbu ar politisko, gūti labi panākumi. Piemēram, tā rīkojās partijas pirmorganizācija Kārsavas rajona Kirova vārdā nosauktajā kolchozā. Šajā lauksaimniecības artelī tāpat kā daudzus citos republikas kolchozos gandrīz katrā brigādē ir sarkanais stūritis. Gatavojoties sējai, partijas organizācija padarīja sarkanos stūrišus par politiskā masu darba centriem. Šeit agitatori koncentrēja uzskatāmo agitāciju, laikrakstus, žurnālus un brošūras. Šeit bija arī specialā literatura par kukuruzas, linu un citu kultūru audzēšanas progresīvo pieredzi. Uz rādītāju plāksnēm, biļetenos, sienas avīzēs, „zibēnos” un „ciņas lapiņās” tika apgaismota socialistiskās sacensības gaita sējas laikā, labāko laukopju pieredze. Katrs kolchoznieks labprāt apmeklēja sarkano stūriti, iepazīnās ar sava darba rezultātiem, socialistiskās sacensības gaitu brigādē un kolchozā, klausījās pārrunas par pirmrindnieku darba pieredzi, aktīvi šajās pārrunās piedalījās. Šeit cilvēki kulturali atpūtās, uzkrājot spēkus grūtību pārvarēšanai sējas laikā.

Agitatori šeit bija īsti socialistiskās sacensības organizētāji, diendienā viņi aprunājās ar kolchozniekiem ne vien sarkanajos stūrišos, bet arī tieši uz lauka, kolchoznieku mājās. Svarīgi arī atzīmēt, ka šā kolchoza agitatori ne vien aicināja citus labi strādāt, bet arī paši bija priekšzīmīgi darbā, parādot socialistisku attieksmi pret darbu.

Šis labi organizētais agit-kolektīva darbs palīdzēja par-

tijas organizācijai sekmīgāk atrisināt atbildīgo uzdevumu — teicami un organizēti veikt pavasara sēju. Tāpēc kolchozs novāca labu ražu.

Šādu piemēru nav mazums. Piemēram, Baldones rajona kolchozs „Brīvā dzīve” pagājušajā gadā, lai gan pavasaris bija vēls, labības sēju pabeidza līdz 16. maijam. To izdevās panākt ar labu darba organizāciju, tehnikas racionālu izmantošanu. Šeit, negaidot, kamēr apzūš lieli masīvi, augšes gatavošanu sējai veica izlases veidā, atsevišķos tīrumos, kur tas bija iespējams. Darbā intensīvi izmantoja zirgus. Aizputes rajona kolchozi „Zieds”, „Dzirkestele” un „Rīts” sējas darbus pabeidza 9 dienās. Lieli nopelni šeit bija agitatoriem, kas cīnījās par kolchozu iekšējo rezervju efektīvu izmantošanu.

Pašlaik visos republikas kolchozos rit pavasara sējas darbi. Piemēram, Skrundas rajona kolchozs „Cīga” līdz 23. aprīlim apsējis 33 hektarus ar auzām, Daugavpils rajona kolchozs „Pobeda” — 7 hektarus ar lupīnu, Liepājas rajona kolchozs „Ālande” — 44 hektarus ar vīķauzu mīstru. Lauku darbaļaudīm dārga ir katra stunda, un tāpēc viņi dara visu, lai izveidotu drošu pamatu nākamajai ražai. „Pavasara diena dod maizi visam gadam” — saka tauta. Šogad jāpalielina graudaugu kultūru raža. Mums šai ziņā ir lielas rezerves. Par to liecina Daugavpils rajona lauksaimniecības artēļa „Nākotne”, Jelgavas rajona — „Padomju jaunatne”, Talsu rajona — „Uzvara” un daudzu citu kolchozu pieredze. Šie lauksaimniecības artēļi pērn visā platībā caurmērā novāca no 15 līdz 20 centneriem labības no hektāra.

Ievērojami jāpalielina arī kartupeļu un cukurbiešu ražošana. Ne vien krasi jāpaaugstina šo kultūru raža, bet arī jāpaplašina sējumu platība. Rūpīgi jāgādā par vērtīgās lopbarības kultūras — kukuruzas labāku audzēšanu.

Partijas organizācijām, izmantojot politiskā masu darba labāko pieredzi, jāmobilizē visi savī spēki šo uzdevumu atrisināšanai. Sējas laikā klubos, sarkanajos stūrišos, tieši brigādēs un posmos jāorganizē pārrunas par aktuālajiem politiskajiem notikumiem, jāpastāsta par labāko brigāžu pieredzi, par lauksaimnieciskās ražošanas pirmrindniekiem. Regulāri jāizdod sienas avīzes, „ciņas lapiņas” un biļeteni, kuros plaši jāapgaismo socialistiskā sacensība starp brigādēm un kolchoziem. Plaši jāpopularizē socialistiskās sacensības rezultāti.

Katra lauku darba cilvēka pienākums ir darīt visu, lai Lielā Oktobra 40. gadadienu sagaidītu ar jauniem darba panākumiem.

I. Veselovs,
Latvijas KP CK Propagandas un
agitācijas daļas vadītājs

KULDĪGAS TŪKU FABRIKĀ

Tūku fabrikas audumi ir pazīstami tālu ne tikai aiz mūsu rajona, bet pat republikas robežām. Liekas, grūti būtu atrast cilvēkus, kuri nav iegādājušies vai nevēlas iegādāties fabrikas audumu uzvalkam vai kostimam. Fabrika tāpat ražo speciālu drānu rīta kurpju izgatavošanai.

Šajās dienās mūsu laikraksta līdzstrādnieks ieradās fabrikā un lūdza tās direktoru b. Kolbaspikovu, galveno inženieri b. Šikalovu un plānu daļas vadītāju b. Jurgeņovski pastāstīt par fabrikas līdzšinējiem sasniegumiem un nākotnes perspektīvām. Lūk, ko viņi pastāstīja.

Jzaugsme

1873. gadā, kad Kuldīgā kāds no ārzemju kapitalistiem uzcēla vilnas apstrādāšanas fabriku, tad tā labi ja dienā izlaida 80 metru vilnas auduma. Pakāpeniski fabrika paplašinājās un 1940. gadā tā ik dienas jau izlaida 400—500 m vilnas auduma. Fabrika nikuļoja Tēvijas kara laikā un tikai 1945. gadā, kad Padomju Armija atbrīvoja no vācu iebrucējiem Kuldīgu, tā strauji sāka kāpināt produkcijas izlaidi. Tagad fabrika strādā 3 maigās, un diennaktī tā izlaiž vairāk nekā 1500 m pirmšķirīga vilnas auduma. Šis produkcijas kāpinājums sasniegts, uzlabojot darba organizāciju, uzstādot jaunus augstākus darbgaldus, paplašinot ražošanas platību.

Ja vēl pirms pāris gadiem fabrikas teritorija atradās vienpus L. Paegles ielai, tad tagad jau tā izplētusies tālu abpus ielai. Līdzās vecajam fabrikas korpusam debess zilgmē slienais jaunais vilnas pirmapstrādes cehs, jaunās gaišās telpās pārvietots fabrikas kantoris, klubs. Veco koka transformatora ēku nomainīja jauna betonēta. Pašreiz celtnieki strādā uz jaunās katlu mājas sastatnēm. To ekspluatācijā paredz nodot jau šogad.

Jaunākie audumi

Iepriekšējos gados fabrika ražoja uzkrāstas vilnas segas, zaļas un brūnas nokrāsas audumus rīta kurpju pagatavošanai, kā arī 4 dažādu šķirņu vilnas audumus vīriešu uzvalkiem un sieviešu kostīmiem. Tagad fabrika galvenokārt ražo brūnas nokrāsas drānu kurpju ražotājiem, „K-8”, „K-10” un „K-12” vai, kā kuldīdznieki saka, „pipars un sāls” brūnā un pelēkā krāsā. Nesen fabrika tirdzniecības tīklam nodeva jaunu audumu zilgani pelēkā nokrāsā un pelēkā. Minētais audums bija pārdošanā arī mūsu pilsētas veikalos.

Pašreiz fabrikas inženier-techniskais kolektīvs ir pagatavojis 2 jaunus paraugus vīriešu uzvalku drānai. Viens no tiem ir nosūtīts uz Vissavienības rūpniecības izstādi. Salīdzinājumā ar pašreiz izlaidzamiem vīriešu un sieviešu kostīmu audumiem jaunais ir izturīgāks, glītāks un tālpat cenā.

Sacensības priekšgalā

19. aprīlī fabrikā notika strādnieku sapulce. Tani piedalījās arī Rīgas tekstilfabrikas „Merino” pārstāvji. Strādnieki vienprātīgi nolēma izsaukt uz socialistisko sacensību par godu Oktobra 40. gadadienai fabrikas „Merino” kolektīvu un pieņēma sekojošas saistības:

Gada plānu bruto produkcijas izlaidē izpildīt līdz šā gada 27. decembrim, ietaupīt 500 kg vilnas, 400 tūkstoš kw elektroenerģijas un 10 tonnas kurināmā.

Vēl fabrikas kolektīvs apņēmis ietaupīt 1200 kg dzijas un no tām virs plāna noaut 1800 m vilnas auduma.

Jāsaka, ka šīs saistības kolektīvs arī godam pilda. 27. aprīlī pulksten 10 fabrikas kolektīvs izpildīja aprīļa plānu un Maija svētku priekšvakarā virs plāna deva ap 3000 m pirmās šķiras vilnas audumu.

Fabrikā ir daudzi darba pirmrindnieki. Audējas b. Kiršteines, šķetinātājas b. Andrejevas, vērpējas b. Michailovas un vērpjuves maiņas meistara b. Meirupska portreti ir uz rajona Goda plāksnes. Arī uz fabrikas Goda plāksnes mēs redzam 12 labāko fabrikas strādnieku fotogrāfijas.

Šajās dienās fabrikas kolektīvs sapēma priecīgu vēsti — par teicamiem sasniegumiem socialistiskajā sacensībā b. Meirupska vadītai brigādei piešķirts Latvijas PSR Viegļās rūpniecības ministrijas un Arodbiedrības centrālās komitejas Goda raksts.

Raženi fabrikas kolektīvs strādā arī tagad. Pēdējās 4 dienās tas virs plāna devis 300 m pirmās šķiras vilnas auduma.

Fabrikas rītdiena

Ja šajos gados fabrika sapēma samērā maz jaunu mašīnu, tad nākošajā gadā fabrikai paredzēts saņemt jaunu iekārtu vērpjuves ceham un daudz citu darbgaldus un

mašīnu. Jaunās tehnikas ieviešana atļaus arī pāriet uz 7 stundu darba dienu, nesamazinot izlaidzamo produkcijas apjomu.

Rūpes par strādājošiem

Fabrikas administrācija un arodbiedrības vietējā komiteja nemītīgi rūpējas arī par strādnieku sadzīves un kultūras vajadzībām. Tā tikai pēdējos 2 gados fabrikas teritorijā ir uzcelta un iekārtota pirts ar dušām un citām labierīcībām. Nesen strādnieku rīcībā nodeva jaunu pārtikas preču veikalu. Tajā var ie-

Attēls: jaunatvērta veikalā.

gādāties visdažādākās pārtikas preces. Pirmā maijā fabrikas administrācija strādniekiem gribēja nodot arī jauno dzīvojamu māju, bet viņi to nesapēma tikai tadēļ, ka rajona remontu un celtniecības kantoris aizkavēja būvdarbus.

Pašreiz fabriku radioficē. Cehos uzstādīs 12 radioreproduktorus.

Šogad strādnieki saņems 16 ceļazīmes uz atpūtas namiem un sanatorijām. Vasarā paredzēts organizēt vairākas ekskursijas, bet jūnijā visi strādnieki saņems kārtējo atvaļinājumu.

Audēja Velta Veisberga brauks uz festivalu Maskavā

Pēc darba fabrikas strādnieki labprāt iegriežas klubā. Tur katru nedēļu notiek kora, deju kolektīva un dažādu citu pulciņu nodarbības. Ar labiem panākumiem koncertos uzstājas fabrikas pūtēju un dzese orķestris.

Viena no aktīvākām deju kolektīva dalībniecēm Velta Veisberga atrodas Rīgā. Viņa iedalīta mūsu republikas delegācijā, kas brauks uz Visspasaules jaunatnes festivalu Maskavā.

A. Pētersons

Ganāmpulkam būs laba barība

Lauksaimniecības arteļa „Komunisma ceļš” ganāmpulks nav diez cik mazais. Slaukamās govīs vien kolchozā ir pāri par 290, kur tad vēl 312 jaunlopi. Šādam ganāmpulkam ganību periodā nepieciešams ievērojams daudzums zaļās masas. Protams, visu to iegūt ganībās nav iespējams, tādēļ jārūpējas par vispusīgu zaļo konveijeru.

Šini nolūkā kolchoza valde kopīgi ar zootehniķi izstrādājusi sīku, konkrētu plānu lopbarības bazei vasaras periodā. Plānā paredzētas visas kultūras, no kurām iegūs zaļo masu, izbarošanas laiks, raža centneros. Piemēram, kultivētās ganības aizņem 25 ha lielu platību. No katra hektara te paredzēts iegūt 75 cēt zaļās masas, tātad kopā iegūs 1875 cēt zaļās masas. Bez tam dabīgās ganības pavīsam aizņem 685 ha. No šīs platības plānots iegūt 29.457 cēt zaļo ražas ganību periodā. Tomēr, šāds zaļās masas daudzums ir stipri par maz, lai lopu būtu pietiekami nodrošināti ar lopbarību un iegūtu augstu izslaukumu. Tādēļ kolchozā rūpīgi izplānots arī nepieciešamais barības daudzums lopu piebarošanai.

Līdz 15. jūnijam lopiem piebaros zaļbarībai sētos ziemas rudzus. No 20 ha platības plānots iegūt vismaz 2600 cēt zaļās masas. Drīz pēc šīs kultūras izbarošanas varēs barot vīķauzas. Tās pavīsam aizņems 52 ha. 34 ha vīķauzu jau iesētas ar 3-5 dienu lielu atstarpi pie visām lopu novietnēm. Atlikušo platību apēs pēc 1,5 nedēļas. Vīķauzu zaļās masas raža paredzēta 160 cēt no hektara. Pēc tam lopiem varēs izbarot daudzgadīgo zaļu atālu, 10 ha zaļbarībai sētas kukuruzas, saknaužu lapas, lopbarības kā-

postus. Visas šīs kultūras dos vairāk tūkstoš cēt zaļās masas. Zaļbarība iesēta pie lopu novietnēm ar tādu aprēķinu, lai tā pietiktu visam ganību periodam, rēķinot 0,10 — 0,20 ha katrai slaukamai govij.

Lai iegūtu augstāku zaļās masas ražu, kultivētās ganības 15 ha platībā virsmēslošanas ar mineralmēsliem, 120 ha dabīgajām ganībām Lieknes plavās arī dots virsmēslojums. Šajās ganībās būs lopu vasaras novietne, kurā uzturēsies 120 slaukamās govīs un 100 jaunlopi. Karstajā laikā lopus iedzīs īpašās nojumēs. Dienas galveno daļu tie pavadīs tieši laukā — ganībās. Lopkopēm iekārtota radiofiecēta pārvietojama mītne. Ar traktora palīdzību to ātri varēs pārvietot tieši tajā vietā, kur ganīsies lopi, jo visu platību noganis pēc aploku sistēmas.

Galvenokārt lopu ganīšanu veiks atsevišķi gani. Lopkopju ražošanas sanāksmē vēlreiz sīki iztīrījā lopu ganīšanu vasarā. Daudz vērtīgu ierosinājumu deva lopkopes.

Kolchozā 2 reizes mēnesī regulāri notiek lopkopēju ražošanas apspriedes. Tādas apspriedes organizēs arī ganību periodā. Vasaras novietnē apspriedes notiks tieši ganību vietā. Regulāri katra mēneša sākumā visām lopu novietnēm izsūta lopkopēju socialistiskās sacensības rādītājus, kur redzami katras lopkopes panākumi.

Vairākās novietnēs jau uzsāka lopu ganīšanu. Sākumā gan tā vairāk aprobežojās ar vienkāršām pastaigām, taču rezultāti tūlīt jūtami. Dažās dienās izslaukums no govskaurmērā dienā palielinājās par 0,5 litriem.

R. Rītums

Kolchozu lopiem — labas ganības

Paplašina kultivēto ganību platības

Lauksaimniecības arteļi „Traktorists” jau pagājušā gadā kultivētās ganības aizņēma 55 hektarus. Kolchoznieki nolēmuši kultivēto ganību platību palielināt par 18 hektariem. 10 hektaru platībā izdarīta drenāža, bet 8 hektari notīrīti no krūmiem.

Šajā pavasarī kultivētās ganības labi koptas. 55 hektari saņēmuši mineralo mēslojumu, bet lielāka platība mēslota arī ar organiskajiem mēsliem.

Kultivēto ganību apžogojšanai kolchoznieki sagatavojuši ap 10.000 kāršu, 1000 mietu.

Kopj ganības

Miēruina vārdā nosauktajā lauksaimniecības arteļī kultivētās ganības iekārtotas 75 hektaru platībā. Lai ganībās būtu labs zemenis, kolchoznieki tās šopavasār rūpīgi kopuši. 35 hektaru lielai ganību platībai doti mineralmēsli, bet 15 hektari nolaistīti ar viru.

10 hektaru lielā ganību platībā šajā pavasarī nolīdzināti cīņi un kurmju rakumi.

Kolchoznieki sagatavojušies ganību apžogojšanai.

Lisenko vārdā nosauktajā kolchozā

Šogad kolchozā strādā īpaša lopbarības sagatavotāju brigāde 8 cilvēku sastāvā, kas rūpējas arī par ganību ierīkošanu un kopšanu. Kultivētās ganības būs 60 ha platībā. 40,8 hektari nomēsloti ar mineralmēsliem, bet pārējai platībai doti kūsmēsli un virca.

F. Meldriņš

Pie Kuldīgas radioamatieriem

Pie DOSAAF organizācijām mūsu zemes lielākajās pilsētās pastāv radioklubi. Tie ir vadošie centri, kas sagatavo jauniešu armijas radista specialitātei, māca tos iepazīt un būvēt dažādas augstfrekvenču aparātas un izvirza arī no savu biedru vidus īsvilpju amatierus. Arī Kuldīgā jau no 1947. gada darbojas radioamatieru grupa, kas galveno uzmanību veltījusi īsvilpju un ultraīsvilpju diapazonu radio sakaru pētīšanai un aparātu konstruēšanai.

Īsvilpju amatieri vispirms kursos iemācās uztvert un raidīt telegrafiskos signālus, tāpat apgūst fizikālos pamatus. Amatieri uz visām pasaules malām izsūta savus apliecinājumus par uztveršanu un saņem tos arī pretī.

Par sasniegumiem tālu un retu zemju radioamatieru uztveršanā vai divpusīgu sakaru nodibināšanā ar tiem amatieri iegūst diplomus, godalgas, žetonus. Amatieri piedalās arī izstādēs ar savām aparaturām. Zināšanas un novērojumi augstfrekvenču laukā bieži ierosina amatierus uz tautsaimnieciski nozīmīgiem darbiem. Tā ir konstruēts uzlabota tipa kardiografs — elektriska ietase sirds slimību diagnostikā, tāpat ultraīsvilpju augu apstarotājs, kurš stipri saīsina dārzena veģetācijas laiku siltumnīcās.

Ietrenējušies amatieri — novērotāji katrs dedzīgi vēlas „izmēģināt roku” arī uz raidītāja. Bijušais Kuldīgas vidusskolas audzēknis Imants Baumanis, mācoties pēdējās skolas klasē, jau bija ieguvis tiesības uz personīgo īsvilpju raidītāju.

Kuldīgā jau 1955. gadā sāka darboties 2 ultraīsvilpju raiduz-

tverošās stacijas. Viena stacija ar operatoriem bb. M. Budevicu un V. Driksnu priekšgalā darbojas pie DOSAAF rajona komitejas, bet otra atrodas Rumbas ciemā pie b. V. Kažus. Aparatūras bija pašbūvētas un sastāvēja tikai no trijām visparastākajām radio lampām katra. Savas darbības laikā šie amatieri izpētījuši dažādas antenas, slēgumus un sakaru īpatnības. Klubā konstruktoru sekcijai Rīgā lūgts pagatavot jaunu, lielāku staciju, kas kļūtu parīstu mūsu amatieru pulcēšanās centru.

Interesanti atzīmēt, ka padomju ultraīsvilpju un īsvilpju amatieri ar savāmniecīgajām stacijām, kuru jauda tikai dažus desmitus vai pāris simtus vatu liela, savstarpēji sadarbojas uz milzīgiem attālumiem. Salīdzinot ar lielajām radio stacijām, kam simtiem reižu lielāka jauda, tas ir ievērojams cīnīgs sasniegums un meistariības apliecinājums.

5. maijā notikušajā starptautiskajā sacensībā Kuldīgas īsvilpju novērotāji dzirdēja visu mūsu zemes republiku un daudzu ārvalstu radio izsaukumus no vairāk nekā 30 dažādām zemēm un novadiem. Starp tām bija visas tautas demokrātijas valstis, kā arī Izraēla un Brazīlija.

Lai vēl vairāk uzlabotu DOSAAF organizāciju darbu, nesen atviegloti noteikumi ultraīsvilpju raidstaciju operatoru tiesību iegūšanai. Tagad to var jau 16 gadus vecumā. Ultraīsvilpju amatierismam jākļūst par skolu audzēkņu sportu. Svarīga loma šī masu sporta organizēšanā ir skolu DOSAAF pirmorganizāciju sadarbībai ar fizikas pasniedzējiem.

R. Alksnis

Augļu dārzu kaitēkļu un slimību apkarošana

Ir aprēķināts, ka ražas zudumi, kas rodas augļu koku kaitēkļu un slimību dēļ, sasniedz ne mazāk kā 25 — 30 procentus no ražas kopievākuma. Padomju zinātnieki izstrādājuši jaunas, ļoti efektīvas kaitīgu kukaiņu un parazitisku mikroorganismu iznīcināšanas metodes. Labāko saimniecību pieredze rāda, ka, lietojot jaunākās augļu dārzu aizsardzības metodes, var pilnīgi saglabāt visu augļu ražu. Metodes cīņai pret kaitēkļiem un slimībām var iedalīt agrotehniskajās un organizatoriskās saimnieciskajās, kā arī mehāniskajās, bioloģiskajās un ķīmiskajās.

Agrotehniskajiem un organizatoriskajiem saimnieciskajiem pasākumiem ir galvenokārt profilaktisks raksturs. Ar tiem tikai daļēji tiek likvidētas slimības un iznīcināti kaitēkļi. Taču tie vismazāk izmaksā. Šādi pasākumi ir: pareiza vietas izvēle dārzu ierīkošanai, savlaicīga augsnes apstrāde pirms koku stādīšanas, sistematiska cīņa pret nezālēm, slimu zaru nogriešana, kā arī stumbrā un vaināga regulāra kopšana. Augļu kokus rūpīgi kopjot, tie labi aug un ir izturīgi pret kaitēkļiem un slimībām.

Pavairojot augļu kokus, sevišķa uzmanība jāvelti tam, lai māteskoki būtu veselīgi.

Augļu dārzus ierīkojot, jāievēro un jānovērš iespēja izplatīties augļu koku slimībām un kaitēkļiem, kas dažām kultūrām kopīgi. Piemēram, ja ābele aug blakus sērmūkslim, tad sērmūksļu tīklode var viegli izplatīties arī ābelēs.

Nezāles bieži vien ir kaitēkļiem papildbarība un vieta, kur paslēpties no ienaidniekiem.

Mehāniskā cīņas metode ir ābeļu ziedu dūrēju nokratišana, savākšana un iznīcināšana. To darot, zem kokiem jāizklāj brezents, maisu drēbe vai jānoliek specialas plāksnes. Kaitēkļu nokratišana jā dara, strauji un spēcīgi sitot ar dūri pa zariem. Šī operācija jāveic rītos, kad temperatūra nav augstāka par 10 — 12 grādiem. Ja temperatūra pārsniedz šo robežu, tad, ko-

ku kratot, ziedu dūrēji nevis krīt zemē, bet gan aizlido.

Nokasot veco mizu no stumbriem un resnājiem zariem, tiek savākti un pēc tam iznīcināti uz tiem patvērušies kaitēkļi.

Lielu labumu dārzkopībā dod kukaiņdēdāji putni: zīlītes, cielas, melnie strazdi, vāldzes. Lai šie putni uzturētos dārzu tuvumā un dārzos, ieteicams ierīkot tiem piemērotus mākslīgus perēkļus.

Līdz ar visiem jau minētajiem pasākumiem jālieto arī citi kaitēkļu iznīcināšanas līdzekļi, kā, piemēram, indīgās ķīmikālijas. Jau tuvākajās dienās jāveic šādi darbi:

Pirms pumpuru piebriešanas ābeles un bumbieres jāapmiglo ar četr—līdz sešprocentīgu karbolīnu, piec—līdz septiņprocentīgu sēra un kaļķa novārijumu, piecprocentīgu dzelzs vitriolu, divprocentīgu vara vitriolu vai ar

piec—līdz astoņprocentīgu mineralējās un ziepju emulsiju. Apmiglojot ar dzelzs un vara vitriolu vai arī ar sēra un kaļķa novārijumu, tiek iznīcinātas, galvenokārt, sūnas un ķērpji. Līdz ar to daļēji tiek iznīcinātas arī lapu utu, medus blusīņu un bruņu utu olas. Apmiglojot ar emulsiju, tiek iznīcinātas palielākai daļai bruņu utis. Apmiglošana ar karbolīnu vienlaicīgi iedarbojas gan pret kaitēkļiem, gan pret slimībām.

Pumpuru piebriešanas periodā augļu koku apmiglošana jāizdara tad, kad pumpuru galā parādās zaļo lapu galiņš. Šajā periodā tie jāapmiglo ar 0,2-procentīgu anabazinsulfātu vai 0,15-procentīgu nikotinsulfātu maisījumā ar ziepēm (0,4 procenti) vai Bordo šķīdumu (1 procenti). Ar šīm indīgajām vielām tiek iznīcinātas lapu utu un ābeļu medus blusīņu kūniņas tajā laikā, kad tās at-

rodas plaukstošo pumpuru galos, kā arī ziedu dūrēji un citi kaitēkļi. Tajā pašā laikā ziedu dūrēji arī divreiz jāno krata un jāiznīcina.

Ziedu pumpuriem atdaloties, augļu koki jāapmiglo ar šādu maisījumu: vienprocentīgam Bordo šķīdumam jāpiejauca 0,15-procentīgs Parizes zaļums vai 0,2-procentīgs arsenskābais kalcijs, kā arī 0,2-procentīgs anabazinsulfāts (vai 0,15-procentīgs nikotinsulfāts). Apmiglojot ar šīm vielām, tiek iznīcinātas ābeļu un bumbieru kraupis, lapu utu un medus blusīņu kūniņas, kā arī kāpurī, kas apgrauž lapas.

Ziedlapinām birstot līdz kauslapiņu sakļaušanās periodam apmiglošana ar iepriekš minēto vielu maisījumu jāizdara otrreiz, pie kam jāpalielina anabazinsulfāta un nikotinsulfāta stiprums līdz 0,3 procentiem.

Lai iznīcinātu plūmju un ķiršu koku kaitēkļus un novērstu slimības, jālieto tādas pašas ķīmiskās vielas un metodes.

Profesors J. Sudrabs

Izdevniecību, poligrafiskās rūpniecības un grāmatu tirdzniecības Galvenās pārvaldes tipogrāfija № 30 Kuldīgā, Bērzu ielā 1 P. 1519-3600